

Križni put Sina Josipovog

*Iva Maričić, mag. paed. relig. et catech
kateheta i vjeroučiteljica Zagrebačke nadbiskupije*

Uvodna molitva

Oče ljubljani, poslao si nam svoga sina Isusa Krista da nas otkupi od zla i grijeha i omogući nam pristup u tvoje kraljevstvo. Njegov si ljudski život povjerio svome zamjeniku, zemaljskom ocu Josipu, „čovjeku svakodnevnog, diskretne i skrovite prisutnosti“ koji je „Isusa volio očevim srcem“ ostvarujući tako svoju „neusporedivu ulogu u povijesti spasenja“. Pošalji na nas svoga Svetog Duha da u ovom križnom putu razmatramo odnos Isusa i Josipa te u njemu pronađemo novo nadahnuće za svoje svakodnevne muke i teškoće. Daj da, poput Isusa, naučimo nositi svoje životne križeve i da u svetom Josipu pronađemo „zagovornika, oslonac i vodiča u vrijeme poteškoća.“¹

Amen.

1. Postaja: Isusa osuđuju na smrt

Tu smo večer proveli u Getsemanskom vrtu. Iz dubine duše molio sam Nebeskog Oca, a zatim razgovarao sa svojim učenicima. Odjednom se pred nama pojavio Juda, a iza njega svjetina s mačevima i toljagama. Poslali su ih glavari svećenički, pismoznanci i starješine. Odvedoše me pred židovsko Vijeće optužujući me da hulim na Boga. Ondje mi zajedno presudiše smrt. Zastirali su mi lice, vikali na mene, udarali me i pljuvali.² Digao sam glavu i pogledom se susreo s mladićem kojega sam nekoć poznavao. Upravo kad sam se prisjetio njegove životne priče, mladić nasrne na mene i u hipu mi pljune u lice. Toga je mladića vlastiti otac mrzio, često ga je grdio riječima i udarcima te svakodnevno hranio kruhom krivnje. On ga nije planirao i zbog toga ga nikada nije prihvatio. Mladić mi je samo predao ono što je svakodnevno primao. I moj je otac Josip doživio sličan, neplanirani, razvoj životnih događaja. Njegova zaručnica Marija ostala je trudna prije nego su započeli zajednički život. Razlučivao je hoće li je javno osuditi i prema Zakonu kamenovati.³ Nije to mogao učiniti, pa je odlučio potajno je napustiti. Dok je to snovao, ukaza mu se anđeo koji mu reče: „Ne boj se uzeti k sebi Mariju, ženu svoju. Što je u njoj začeto, doista je od Duha Svetoga. Rodit će sina... koji će spasiti narod svoj od grijeha njegovih.“⁴ Kada se Josip probudio, učinio je kako mu je anđeo rekao. Beskompromisnom „poslušnošću je nadvladao svoju poteškoću i spasio“⁵ život mojoj majci i meni. Spremno prihvaćam ovu nepravdu osudu. Neka na mene padnu boli svih nevinih osuđenika, ali i grijesi njihovih nepravednih sudaca; boli svih žrtava i grijesi njihovih mučitelja te boli svih koji se teško mire sa svojim životom i grijesi onih koji ga ne mogu prihvatiti. Toliko vas ljubim da preuzimam vaše grijeha.

Pomolimo se.

Bože, Oče naš nebeski, daj nam snage da odgovorno prihvaćamo svoj život. Pomozi nam da se pomirimo sa svojom poviješću. čak i kada je ne razumijemo potpuno da bismo prestali biti „taoci svojih očekivanja i posljednjih razočaranja“⁶.

Amen.

¹ Usp. Papa FRANJO, Patris corde. Apostolsko pismo povodom 150. obljetnice proglašenja svetoga Josipa zaštitnikom sveopće Crkve, Rim, 2020., uvod. Svi citati su preuzeti iz neslužbenog prijevoda Papinog pisma preuzetog u <https://ika.hkm.hr/novosti/apostolsko-pismo-pape-franje-patris-corde/> (15. siječnja 2021.).

² Usp. Mk 14, 39 – 65.

³ Usp. Pnz 22, 13 – 21.

⁴ Mt 1, 18 – 24.

⁵ Patris corde, br. 3.

⁶ Patris corde, br. 4.

2. Postaja: Isus prima na se križ

Kada su me osudili na smrt odvedoše me rimskom upravitelju Pilatu zahtijevajući da me razapne. Pilat na meni nije našao krivicu i nije razumio razlog za tolike optužbe. Opravši ruke od vlastite odgovornosti, pre-dade me vojnicima da me razapnu. Nakon bičevanja na leđa mi naprtiše težak drveni križ.⁷ Toliko sam puta do tada sa svojim ocem Josipom nosio drvene grede. Volio sam s njime provoditi dane, učiti od njega o drvetu, o životu. Znao sam da je kruh svagdanji na našem stolu plod njegova rada. Ovdje sam „naučio vrijednost, dostojanstvo i radost“⁸ koja proizlazi iz rada i truda. Čovjek koji je vojnicima donio gredu pripremljenu za moj križ bio je tesar, poput moga oca. Je li i on svoju djecu učio zanatu? Ili je možda smatrao je da je to prljav posao i da njegova djeca zaslužuju mnogo bolje? Budući da sam nije ostvario svoje planove, možda ih je nametao svojoj djeci. Njegova je savršena vizija njihova uspjeha njima tada bila poput nepodnošljiva tereta. Očekivanja koja je od njih imao, možda su ih lišila vrijednih iskustava čineći ih nesposobnima za stjecanje vlastitoga kruha. Križem koji primam na svoja pleća preuzimam sve teške križeve vas poštenih radnika, kao i grijeh nepoštenih. Prihvaćam križeve vas koji ste izgubili posao te one nastale zbog nepodnošljivih očekivanja koja su vam nametnuli drugi.

Pomolimo se.

Oče, Stvoritelju naš, pomози nam da ponovno otkrijemo vrijednost, važnost i potrebu rada i stvaranja. Pokaži nam kako cijeniti rad i dostojanstvo svakog radnika. Želimo svojim radom sudjelovati u djelu tvoga spasenja razvijajući pritom svoje darove i sposobnosti da bismo ih mogli „staviti u službu društva i zajedništva“. Pomози nam dostojanstveno podnositi tegobe rada i pristojno zarađivati za život svoje obitelji.⁹ Amen.

3. Postaja: Isus pada prvi put pod križem

Teret moga križa nadjačao je moje snage; pao sam. Pogledi i osude mnogih, udarci i pogrde učinili su ovaj pad još težim. Priljubljen uz tlo, pogled mi zastade na slami prosutoj po putu – slami iz obližnje staje koju su toga dana unosili za životinje.

Slama je u mojoj obitelji imala osobito značenje. Moj otac Josip i majka Marija često su mi prepričavali svoje putovanje u Betlehem, u koji su morali doputovati da bi, po naređenju cara Augusta, sudjelovali u popisu stanovništva. Majci se približavao termin poroda, a put je bio dug i naporan. Otac je tražio prenoćište, ali nigdje nije uspio pronaći slobodno mjesto.¹⁰ Za njega je to bio velik pad, morao se poniziti, priznati nemoć i slabost, pogaziti svoj ponos. Te sam se noći rodio u štali i jedino čisto mjesto na koje su me mogli položiti bile su jaslje obložene slamom. Čisto mjesto na koje su me mogli položiti bile su jaslje obložene slamom. Kada čovjek padne, učini mu se da mu Bog ne pomaže, ali to „ne znači da nas je napustio, već da nam vjeruje, da budemo kreativni i sami pronalazimo rješenja.“¹¹

⁷ Usp. Usp. Iv 19, 16 – 17.

⁸ Patris corde br. 6.

⁹ Usp. Patris corde br. 6. Citat i cijela molitva odnose se na ovaj tekst.

¹⁰ Usp. Lk 2, 1 – 7.

¹¹ Patris corde br. 5.

On može djelovati čak i služeći se našim strahovima, ranjivostima i slabostima. Ovim padom želim preuzeti sve vaše strahove i slabosti, tjeskobe i zakočenosti. Dubokom nježnošću grlim svoj križ i njime sve vas.

Pomolimo se.

Milosrdni Oče naš, ti dobro poznaješ naše slabosti, ali usprkos njima ostvaruješ svoje naume i planove. Pomozi nam prihvatiti sve što je u nama krhko i nedostojno. Molimo te, „u nadi protiv svake nade“¹², upravljaj našim putevima i daj nam snage da se padajući pod teretima života uvijek iznova dižemo i vraćamo tebi.

Amen.

4. Postaja: Isus susreće svoju svetu majku

Među svjetinom koja je urlala i silovito nasrtala na mene mirno je stajala žena; ponosna, dostojanstvena i tužna. I ti si ovdje, Majko Marijo, moja vjerna pratiteljice, moja podrško i čuvarice moga života. Gledaš me onim istim pogledom kojim si me gledala kad god sam se morao suočavati s teškoćama života. Sjećam se s kolikom si strepnjom promatrala svaki moj pad koji bi mi se dogodio tijekom dječje igre. Dok si me u svome krilu tješila nakon tih padova, često si mi prepričavala neobičan susret sa starcem Šimunom koji je molio nada mnom kad ste me Josip i ti prvi put donijeli u Hram četrdeset dana nakon moga rođenja. U ovome pogledu otkriva nam se oboma značenje Šimunovih riječi koje je tada izgovorio i čijemu ste se značenju, pričala si mi, mnogo čudili: „Ovaj je evo postavljen na propast i uzdignuće mnogima u Izraelu i za znak osporavan – a i tebi će samoj mač probosti dušu – da se razotkriju namisli mnogih srdaca!“¹³

Pogledom punim ohrabrenja i vjere gledam danas sve vas kojima mač boli probada dušu jer trpите zbog zala koja se događaju vašim voljenima.

Pomolimo se.

Bože, utjeho i miru naš, predajemo ti svoje voljene kojima se događa zlo na koje ne možemo utjecati, koje sami ne možemo ukloniti. Ponekad želimo imati potpunu kontrolu, ali ti si onaj koji uvijek vidi širu sliku i može djelovati pomoću naših strahova, ranjivosti i slabosti. Podaj nam postojanu nadu da se usred životnih oluja nikada ne bojimo dopustiti tebi upravljati našim i njihovim putevima.¹⁴ Amen.

¹² Rim 4, 18.

¹³ Lk 2, 21 – 35.

¹⁴ Usp. Patris corde br. 4.

¹³ Lk 2, 21 – 35.

¹⁴ Usp. Patris corde br. 4.

5. Postaja: Šimun Cirenac pomaže Isusu nositi križ

Putem prema Golgoti vojnici uhvatiše nekog stranca Šimuna iz Cirene i prisiliše ga da ponese moj križ.¹⁵ Iako prisilno, a ne dobrovoljno, ovaj mi je stranac pomogao i zbog svoje je pomoći ostao upamćen vjekovima. Za razliku od njega, mnogi su domaći velikodostojnici i uglednici, koji su me osuđivali, pogrđivali i mučili, pali u zaborav. Moj me otac Josip učio da uvijek „prihvaćam(o) druge onakvima kakvi jesu, bez iznimke, i da posebnu brigu posvetim(o) slabima“¹⁶, da ih ne sudim(o) po njihovu izgledu, spolu, vjeri ili boji njihove kože. „Naši su životi istkani i podržani od običnih – u pravilu zaboravljenih – ljudi koji, bez sumnje, danas pišu presudne događaje naše povijesti“¹⁷. Svatko od njih ima neusporedivu ulogu u povijesti spasenja i dostojan je našeg priznanja i zahvalnosti.¹⁸ Sjećam se s kolikom je zahvalnošću i ushićenjem otac govorio o pastirima koji su poslušali anđele i pohodili nas one noći kada sam rođen.¹⁹ S jednakim je žarom govorio i o mudracima s Istoka koje je do nas dovela sjajna zvijezda i koji su mi darovali zlato, tamjan i smirnu.²⁰ Dopusni mi da ja danas tebi darujem svoju živu prisutnost i da ponesem tvoj križ. Odmori se, osloni se na mene. Prepusti mi svoju patnju i ja ću te odmoriti.

Pomolimo se.

Oče Stvoritelju svih ljudi, hvala ti za sve znane i neznane junake našeg vremena koji nesebično priskaču u pomoć potrebitima. Nagradi ih vječnom nagradom svoje milosrdne ljubavi i daruj im svoj mir, a nama svojom milošću pomozmi miroljubivo prihvaćati sve koji su od nas različiti te u njima prepoznati i čuvati tvoja čudesna djela.

Amen.

6. Postaja: Veronika pruža Isusu rubac

Pod udarcima biča, okupan vlastitom krvlju i znojem, teškim sam se korakom probijao kroz svjetinu noseći križ. Jedva sam išta mogao vidjeti, a onda je neka blaga ruka rupcem obrisala moje iznakaženo lice. Prepoznao sam njezin lik. Prije nekoliko dana sjedila je na Maslinskoj gori i slušala moje riječi: „Što god učinite jednome od ove moje najmanje braće, meni učinite!“²¹ Ovim je činom željela pokazati da je čula moju riječ, povjerovala u nju te je svojim životom oživjela.

Moj je otac Josip, poput Veronike, bio kreativno hrabar čovjek. U svojim je snovima primao nadahnuća za djelovanje i hrabro se suočavao s poteškoćama na koje je nailazio.²² „Stigavši u Betlehem, i ne pronasavši smještaj u kojem Marija može roditi, preuređuje staju tako da ona postane, što je više moguće, mjesto dobrodošlice.“²³ I Veronika je željela izraziti mi jednu takvu nenadanu i opipljivu dobrodošlicu upravo onda kada se to nitko drugi ne bi usudio učiniti.

¹⁵ Usp. Lk 23, 26.

¹⁶ Usp. Patris corde br. 4.

¹⁷ Patris corde, uvod.

¹⁸ Usp. Patris corde, uvod.

¹⁹ Usp. Lk 2, 8 – 20.

²⁰ Usp. Mt 2, 1 – 12.

²¹ Mt 25, 40.

²² Usp. Lk 2, 6 – 7; Mt 2, 13 – 14.

²³ Patris corde br. 5.

Ne boj se i ti obrisati svoje oči u ovaj rubac da me mogneš prepoznati i prići mi u svakome kome je tvoja pomoć potrebna. Osjetiš li poticaj moga Duha, nemoj okrenuti leđa i otići. Kada me prepoznaš i zavoliš, tvoja će vjera pronaći način da mi priđeš. Ugledaj se u Veroniku i priđi.

Pomolimo se.

Oče naš dobri, nauči nas prepoznavati Isusovu prisutnost u svima koji su nesretni, potrebiti, nevoljni, siromašni, umirući. Pošalji svojega Duha Svetoga i ražari u nama kreativnu, djelotvornu vjeru kakvu je imao sveti Josip.

Amen.

7. Postaja: Isus pada drugi put pod križem

Ljudski je pasti. Pasti drugi put na istu ranu mnogo je bolnije. Pokušao sam se održati na nogama, ali teret je bio pretežak. Ovaj me pad podsjetio na noć u kojoj smo moj otac Josip, majka Marija i ja spašavali živu glavu bježeći od Heroda u Egipat. Otac je tijekom noći dobio od anđela upozorenje i nalog da bježimo.²⁴ Riskirali smo, napustili svoj dom i sigurnost te pošli u nepoznato suočavajući se sa svakodnevnim tegobama preživljavanja jer i ondje smo „morali jesti, pronaći dom, posao.“²⁵ Sjećam se i situacija kada su me otac i majka, dok sam bio dijete, vodili za ruke. Unatoč njihovoj pomoći, ja sam posrtao i padao. Otac me tada hrabrio da ustanem i nastavim dalje. Učinio sam to i ovoga puta; ustao sam usprkos boli i krenuo dalje.

U ovom padu susrećem vas koji proživljavate kušnje i padate u napasti, osobito vas koji morate napustiti svoju zemlju „zbog ratova, mržnje, progona i bijede.“²⁶ Želim vam pokazati da ima smisla ponovno se podići i nastaviti dalje.

Pomolimo se.

Bože, snago naša, pohiti nam u pomoć. Ranjivi smo i krhki, ali ti ipak računaš na nas i vjeruješ u naše sposobnosti. Ne dopusti nam da padnemo u napast. Pomozi nam da se u svakoj kušnji i teškoći pridignemo i nastavimo hoditi tvojim putem iščekujući dolazak tvoga kraljevstva.

Amen.

8. Postaja: Isus tješi Jeruzalemske žene

Jeruzalemke su pune sućuti hodale za mnom i oplakivale moju agoniju. Naricale su i njihov je plač postajao sve glasniji. Bio je sličan plaču grešnice koja mi je suzama kvasila noge i kosom ih svojom otirala. Bilo joj je mnogo oprosteno jer je mnogo ljubila.²⁷ Okrenuo sam se i rekao im: „Kćeri Jeruzalemske, ne plačite nada mnom, nego plačite nad sobom i nad djecom svojom. Jer evo idu danikad će se govoriti: „Blago nerotkinjama, utrobama koje ne rodiše i sisama koje ne dojiše.“²⁸

²⁴ Usp. Mt 2, 13 – 15.

²⁵ Patris corde br. 5.

²⁶ Patris corde br. 5.

²⁷ Usp. Lk 7, 36 – 50.

²⁸ Lk 23, 27.

Nazvao sam Jeruzalemke kćerima jer su to nekoć bile i još uvijek jesu. No, prije svega, one su supruge i majke. To je njihov temeljni poziv. Podsjetile su me koliko je moj otac Josip ljubio moju majku i koliko je majka ljubila njega. U svom životu i radu potpuno se posvetio našoj obitelji. Pretvorio je svoj „ljudski poziv prema domaćoj ljubavi u nadljudski obol sebe, svog srca i svih sposobnosti.“²⁹ Moj otac nije bio čovjek mnogo riječi, on je bio čovjek prisutnosti. Na njega sam se uvijek mogao osloniti. On nije bio frustriran jer je kod kuće i radi za našu obitelj. Njegova sreća nije bila u njegovom žrtvovanju nego u njegovom darivanju sebe za nas.³⁰ Bio je „zemaljska sjena nebeskog Oca“³¹.

Tješeći Jeruzalemke, tješio sam njihove obitelji koje su žudjele za njihovom blizinom, njihovom požrtvovnom ljubavlju i njihovim vremenom. Promatrajući život svoga oca Josipa, vidio sam koliko je zahtjevno penjati se na kućnu Golgotu i svakodnevno nositi ovaj križ. Budete li ga i vi strpljivo nosili, nećete se kajati zbog rođenja svoje djece.

Pomolimo se.

Bože, Stvoritelju naš, ti nas poznaješ bolje nego mi same sebe. Naši nam križevi ponekad djeluju teži od tuđih. Učini nas poniznima da u svojoj boli pronađemo snagu tješiti svoje bližnje i iskazivati im milosrđe. Molimo te, otkrij nam smisao našega života. Pomozi nam da ga prihvatimo te njime oplemenjujemo svijet živeći u iščekivanju dolaska tvoga kraljevstva.

Amen.

9. Postaja: Isus pada treći put pod križem

Moje snage kopne, križ mi postaje pretežak, noge mi posreću. Padam treći put. Je li ovo moj kraj? Čini mi se da ne mogu ni koraka dalje; preslab sam. Razočarao sam sve koji su vjerovali u mene, koji su me doživljavali hrabrim i neslomljivim. Oče Josipe, sjećam se tvog tužnog i razočaranog pogleda kada sam prvi put izigrao tvoje povjerenje. Na povratku s hodočašća u Jeruzalem majka i ti tražili ste me tri dana i napokon me pronašli u Hramu dok sam razgovarao s učiteljima. Zapanjili ste se i majka me upitala: „Sinko, zašto si nam to učinio? Gle, otac tvoj i ja žalosni smo te tražili.“ Moj ste odgovor tada teško mogli razumjeti: „Zašto ste me tražili? Niste li znali da mi je biti u onome što je Oca mojega?“³² Nakon svega što smo zajedno proživjeli, ovo se moglo doimati tvojim najvećim padom. Cijelo sam djetinjstvo proveo pod tvojim krovom. Hranio si me, igrao se sa mnom i učio me razgovarati, misliti i djelovati. Mnogo si mi toga mogao prebaciti u tom trenutku, ali ti si šutio. Nisi mislio na sebe i svoju bol, nisi želio nada mnom dominirati. Već si tada počeo razumijevati da je tvoja odgojna uloga pri kraju i da mi trebaš dati slobodu.

Volio si me „na izvanredno slobodan način“.³³ Milosrdni otac pun sućuti i brige, to si u ovim trenucima bio upravo ti.³⁴ Tvoja je šutnja bila snažnija od riječi. ³⁵ U njoj sam pronašao snagu za ponovno uspravljanje. U svome trećem padu primam sve riječi koje želite izgovoriti svojim voljenima u trenucima razočaranja, ljutnje i očaja. Predajte ih meni. U mojoj će se prisutnosti one rastopiti; iščeznut će bez posljedica koje bi mogle nastati ako ih izgovorite. Tada će i vaš križ postati podnošljiviji. Moći ćete ustati.

²⁹ Patris corde br. 1.

³⁰ Usp. Patris corde br. 7.

³¹ Patris corde br. 7.

³² Lk 2, 41 – 50.

³³ Patris corde br. 7.

³⁴ Usp. Patris corde br. 4.

³⁵ Usp. Patris corde br. 7.

Pomolimo se.

Milosrdni Bože, molimo te, učini nas darom za naše bližnje. Otkloni od nas svaku posesivnost i pročisti našu ljubav. Pomozi nam ljubiti riječima i djelima, čak i onda kada se ne ispunjavaju naša očekivanja. Daruj nam Josipovu sposobnost ljubiti čisto i s mnogo povjerenja u svim našim životnim kušnjama i padovima.

Amen.

10. Postaja: Isusa svlače

Moja je haljina moje ljudsko dostojanstvo. Pred cijelom četom vojnici su me svukli, zatim su me zaogrnu-li ogrtačem jednog od njih. Spleli su vijenac od trnja i natakli ga na moju glavu, u ruku su mi stavili trsku i, pri-gibajući preda mnom koljena, izvikivali: „Zdravo, kralju židovski!“ Pljuvali su me i udarali po glavi tom trs-kom. Nakon toga svukoše s mene plašt, obukoše mi nazad moje haljine i odvedoše me da me razapnu.³⁶ Ali ni to nije bilo dovoljno. Kada smo stigli na mjesto mog raspeća skidoše mi haljine i u svojoj ih bespoštednoj, ne-milosrdnoj igri razdijeliše među sobom, bacivši za njih kocku.³⁷

Trpeći tako, prisjećam se svoga oca Josipa koji mi je često prepričavao scene moga rođenja. Osobito me se doj-mila nježna priča o trenutku kada su mi otac i majka obukli moju prvu odjeću: dječje pelenice, te me položili u jasle na čistu slamu.³⁸ Otac i majka tada nisu posve razumjeli zašto se moje rođenje moralo dogoditi baš tako. Mnogo puta se u životu događaju stvari čije značenje ne razumijemo odmah. Na takve situacije najčešće reagi-ramo razočaranjem i pobunom. Ali, u takvom trenutku nerazumijevanja, moj otac Josip svoja razmišljanja os-tavlja po strani, prihvaća stvaran tijek događaja i, koliko god sve to tajanstveno izgledalo njegovim očima, preu-zima odgovornost za ove događaje čineći ih dijelom osobne povijesti. ³⁹ Dok s mene nasilno skidaju i posljednji trag dostojanstva, približavam se svim grešnicima; bludnicima i onima koji se kockaju životima svojih najbližih, kao i onima koji ogoljuju tuđe dostojanstvo uvjereni da pritom ne čine ništa loše.

Pomolimo se.

Dobrostivi Bože, oprao si haljine našeg dostojanstva sakramentom krštenja. Pomozi nam čuvati ih bijelima i čistima od grijeha. Blagoslovi intimu našeg tijela i naše duše i ujedini nas u svojoj ljubavi. Pomozi nam da sve ljude prihvaćamo kao svoju braću – jednako dostojanstvenu djecu istog Oca. Amen.

11. Postaja: Isusa pribijaju na križ

U ovoj mučnoj i sablasnoj povorci Kalvarijom, nisam bio jedini osuđenik. Uz mene su bila još dva razbojnika. Bio sam, dakle, u društvu ljudi s društvenoga dna. Kada smo stigli na mjesto, s razlogom Zvano Lubanjsko, razapeli su nas svu trojicu. Ponad moje glave objesili su pločicu s natpisom „Isus Nazarećanin, kralj židovski“. Bilo je napisano hebrejski, latinski i grčki. Taj su natpis čitali mnogi koji su onuda prolazili znatiželjno promatrajući mene i moju muku.⁴⁰ Svoga sam oca Josipa kao dijete običavao pitati: „Oče, a kako sam ja dobio ime Isus?“ Tada bi mi on tumačio da smo mi potomci Judinog plemena i loze kralja Davida.⁴¹

³⁶ Usp. Mt 27, 27 – 31.

³⁷ Usp. Iv 19, 23 – 24.

³⁸ Usp. Lk 2, 6 – 7.

³⁹ Usp. Patris corde br. 4.

⁴⁰ Usp. Iv 19, 16 – 22.

⁴¹ Usp. Patris corde br. 1.

Nabrajao bi zatim imena mojih predaka⁴², ljudi koje nikada nisam poznavao, ali sam s njima povezan posebnim vezom. Zatim bi mi pričao kako mu se jedne noći u snu ukazao anđeo rekavši mu da će njegova zaručnica roditi sina, upućujući ga da mu on nadjene ime Isus.⁴³ Objasnio mi je da moje ime znači „Bog spašava“ i da je on imao čast nadjenuti mi to ime osmoga dana nakon mog rođenja, postajući tako moj zakoniti otac.⁴⁴

Na križu je to moje ime, kao i ime mojih predaka, bilo pogrđeno, osuđeno, unakaženo, poniženo, popljuvano. Ovim sam činom postao blizak svima koji nikada nisu saznali svoje ime: pobačenima, progonjenima, odbačenima; svima koji se nalaze na dnu društva. Približio sam se onima okaljanog imena i svima koji ne znaju tko su im preci. Primaknuo sam se svima koji su na ovaj svijet došli na neuobičajen način i zbog toga mnogo trpe. U mome ste imenu spašeni.

Pomolimo se.

Bože, ti svakoga od nas poznaješ po imenu. Radujemo se jer su naša „imena zapisana na nebesima.“⁴⁵ Predajemo ti danas život koji si nam darovao. Krvlju svoga Sina, očisti ljagu s naših imena i s imena naših predaka da ti možemo služiti i ljubiti te puni nade u dolazak tvoga kraljevstva. Daj nam s dobrim razbojnikom moliti danas i na kraju naših života: „Isuse, sjeti me se kada dođeš u kraljevstvo svoje!“⁴⁶

Amen.

12. Postaja: Isus umire na križu

Osjećam da ne mogu više i da je dovršeno. Želeći da me nebeski Otac poštedi muke, već sam se u Getsemanskom vrtu u smrtnoj mucij znojio krvavim znojem i molio: „Oče! Ako hoćeš, otkloni ovu čašu od mene. Ali ne moja volja, nego tvoja neka bude!“⁴⁷ Moj je otac Josip, poput majke Marije, više puta izgovarao svoj: „Neka mi bude.“ pouzdajući se u božansku Providnost.⁴⁸ Odrastao sam u njihovoj školi poslušnosti. Slušajući njih, učio sam slušati i vršiti volju Božju jer: „Jelo je moje vršiti volju onoga koji me posla i dovršiti djelo njegovo.“⁴⁹ Tako sam postao „Poslušan sve do smrti (...) na križu“.⁵⁰ Unatoč bahatosti i nemilosti zemaljskih moćnika, naučio sam da Bog uvijek na neki način uspijeva izvršiti svoj naum spasenja. Zato moja smrt nije beznadna tragedija. U toj spoznaji padam, ali ne u beskraj ništavila, nego u snažni i nježni zagrljaj svog nebeskog Oca govoreći: „Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!“⁵¹

Posljednjim iskustvom života na zemlji, iskustvom smrti, dolazim k vama koji proživljavate svoje posljednje trenutke, koji ste tjeskobni, zabrinuti za materijalna dobra ili za svoje voljene. Dolazim vama kojima je život postao pretežak i usprkos tome želite vršiti volju mog Oca nebeskog.

Pomolimo se.

Oče dobrotivi, molimo te sada za onaj posljednji trenutak svog života. Daj da ga radosno dočekamo, spremni i izmireni s tobom i svojom braćom. Molimo te za umiruće i one na samrti. Molimo te i za onoga od nas tko će prvi umrijeti te za sve umrle koji još uvijek iščekuju tvoje otkupljenje. Podari nam svima život vječni.

Amen.

⁴² Usp. Mt 1, 1 – 17.

⁴³ Usp. Mt 1, 20 – 25.

⁴⁴ Usp. Patris corde, uvod.

⁴⁵ Lk 10, 20.

⁴⁶ Lk 23, 42.

⁴⁷ Lk 22, 42.

⁴⁸ Usp. Patris corde br. 3.

⁴⁹ Iv 4, 34.

⁵⁰ Fil 2, 8; usp. Patris corde br. 3.

⁵¹ Lk 23, 46.

13. Postaja: Isusa skidaju s križa

U trenutku kada se činilo da je iščezla svaka nada, vjera jednog čovjeka ostala je postojana. Bila je to vjera Josipa iz Arimateje koji je iščekivao dolazak kraljevstva nebeskog. Kada su me svi napustili, on je smogao hrabrosti i zatražio Pilata da preuzme moje mrtvo tijelo koje je visjelo na križu.⁵² Onečistio je ruke mojom krvlju i na sebe preuzeo sramotu – sve zbog ljubavi prema kraljevstvu Božjem.

Svojom odvažnošću, kao i svojim imenom, Josip iz Arimateje bio je sličan mome ocu Josipu. I moj je otac povjerovao u riječi „Ne boj se!“⁵³. Ostavio je po strani ljutnju i razočaranje i prihvatio ih, čak i kada mu se događalo nešto što nije želio. Nije pronalazio laka i utješna rješenja, nego se otvorenih očiju suočio sa stvarnošću i hrabro preuzeo osobnu odgovornost i rizik.⁵⁴ Na ovaj je način njegova vjera dala smisao svakom sretnom ili tužnom događaju ⁵⁵. Tako je i Arimatejac slušao moje riječi dozvoljavajući da u njemu odjeknu i pretvore se u životno iskustvo. Svojim je činom ljubavi prema mome tijelu dao svakom čovjeku nadu da je, čak i kada se čini da Boga nema, pobjeda zla samo iluzija.

Moje je tijelo mrtvo, ali duh je i dalje jak. Na ovaj se način približavam svima koji ne mogu povjerovati u moju ljubav, svima čija je vjera mrtva ili mlaka i besplodna. Primičem se svima koji nikada nisu čuli Božju riječ i onima koji su je slušali mnogo puta, ali zatvorenog srca.

Pomolimo se.

Vjerni i istiniti Bože, ražari naša srca svojom svetom Riječju. Učvrsti našu nadu i osnaži vjeru da ne poklekne-mo u teškoćama. Pomozi nam svakodnevno živjeti od tvoje Riječi da je uzmognemo naviještati u svojim kućnim Crkvama, u sveopćoj Crkvi, na radnom mjestu, u školi, na ulici i u svakoj prilici. Amen.

14. Postaja: Isusa polažu u grob

Bio je petak, dan pripreve za blagdan Pashe. Moj tajni pratitelj, imućni vijećnik iz Arimateje imenom Josip, dobio je od Pilata odobrenje da s križa preuzme moje izmučeno i ukočeno tijelo. Ni svojim novcem ni svojim ugledom nije mogao potaknuti ovakav obrat, ali osjetio je potrebu iskazati mi posljednju počast zbog duhovne baštine koju je od mene primio, ali i zbog moje majke koja je ondje stajala posve nemoćna. Moje je tijelo omotao u čisto platno, položio ga u grob isklesan u stijeni u koji još nitko nije bio položen i namaknuo kamen na grobna vrata. Josipa su pratile moja majka Marija, Marija Magdalena, Jakovljeva i Josipova majka Marija te majka Zebedejevih sinova. ⁵⁶

Mnogo je puta Josip iz Arimateje čuo moj poziv na nasljedovanje, kao što je i moj je otac Josip mnogo puta čuo Božji glas. Iako slični, njih su se dvojica razlikovali u načinu prihvaćanja poziva. Moj je otac odmah odgovarao na poziv ⁵⁷ i djelovao, a Josip iz Arimateje dugo je odgađao potpuno se odazvati. Tek kad sam svojom smrću uklonio sve njegove grijeh, osjetio je spremnost postati novim čovjekom jer „neopozivi su dari i poziv Božji.“⁵⁸

⁵² Usp. Lk 23, 50 – 52.

⁵³ Mt 1, 20.

⁵⁴ Usp. Patris corde br. 4.

⁵⁵ Patris corde br. 4.

⁵⁶ Usp. Lk 23, 53 – 56; Mt 27, 57 – 61.

⁵⁷ Usp. Patris corde br. 3.

⁵⁸ Rim 11, 25 – 29.

Josip iz Arimateje i prije je vjerovao mojoj Radosnoj vijesti, ali tek je tada shvatio ono što je moj otac Josip znao od početka: da se „život može čudesno ponovno pokrenuti ako se nađe hrabrosti živjeti prema onome što nam govori Evandjelje.⁵⁹

Prihvatio je zbilju onakvom kakva jest, znajući i vjerujući da „Bog u svemu na dobro surađuje s onima koji ga ljube, koji su odlukom njegovom pozvani.“⁶⁰ Prisutne žene također su osjećale da moraju nešto učiniti. Ova mala, još neformirana, zajednica Josipa i žena koje su došle iz Galileje na čelu s mojom majkom Marijom, motrila je grob i moje tijelo vjerno iščekujući ispunjenje obećanja koja sam im dao: „Neka se ne uznemiruje srce vaše! Vjerujte u Boga i u mene vjerujte! U domu Oca mojega ima mnogo stanova. Da nema, zar bih vam rekao: „Idem pripremiti vam mjesto? Kad odem i pripravim vam mjesto, ponovno ću doći i uzeti vas k sebi da i vi budete gdje sam ja.“⁶¹

Ponekad čovjek primi poziv, ali vremenite brige, strahovi i nelagoda kao da taj poziv polože u grob na koji je namaknut kamen. Ali za mene grob nema posljednju riječ.

Pomolimo se.

Bože vjerni, pomози nam prepoznati tvoj poziv te se svakoga dana na njega odazivati radosno i bez odgađanja. Vjerujemo tvojoj Riječi koja u nama buđi nadu i postojanu vjeru u obećanje vječne radosti unatoč kalvariji zemaljskoga života.

Završna molitva

Ljubljeni naš nebeski Oče, ovom smo molitvom križnog puta razmatrali muku i smrt Isusa Krista, tvog jedinorođenog sina i sina Josipovog. Ražari u nama ljubav prema svetom Josipu „da nasljeđujemo njegove vrline i njegovu revnost“⁶².

Pouči nas i vodi da, poput njega, čuvamo Isusa i Mariju kao „najdragocjenije blago“⁶³ svoje vjere te se, jednom u vječnosti, sjedinimo s tobom i svima svetima slaveći te bez prestanka.

Amen.

⁵⁹ Patris corde br. 4.

⁶⁰ Rim 8, 28.

⁶¹ Iv 14, 1 – 3.

⁶² Usp. Patris corde, zaključak.

⁶³ Patris corde br. 5.